

Tűzhely- zenék

Gondoltál már arra, hogy a zene is lehet „tűzhely”? Kandalló, amely mellé odatelepedhetünk, meleget áraszt, összehoz bennünket? Talán már tapasztaltál is ilyet?

Vannak zenedarabok, például Vivaldi *A négy évszakából* a Tél lassú tétele, Gluck (ejtsd: gluk) *A boldog lelkek tánca*, Grieg (ejtsd: gríg) *Peer Gyntjéből* (ejtsd: per günt) a Hajnal, de akár Simon (ejtsd: szájmön) és Garfunkel (ejtsd: gárfankl) híres slágere, *A csend hangja*, amelyeket hallgatva melegség önt el bennünket. Jól érezzük magunkat a hangok társaságában, mintha simogatnának.

Biztosan előfordult már, hogy játék vagy tanulás után leültél, és elengedted magad. Kellemesen zsongott körülötted a világ. Már nem az erő munkált benned, hanem hogy jó megpihenni. Ilyen érzést kelthet a zene is.

Van másféle bódulat is, amit valaki szeszese itallal vagy más szerrel kényszerít a testére és a lelkére. Ez nem sokáig kellemes, viszont nagyon veszélyes, mert eltompítja az érzékeket. Amikor a játékban megfáradva ér a zsongás, és valami történik körülötted, például a felboruló pohárból kiömlik a víz, azonnal észreveszed – a zsongás visszavonul. De ha valaki szándékosan bódulatba menekül, nem érzékeli a környezet változásait, és nem is megfelelően reagálja le. Kiömlik a pohárból a víz? Nem törli fel, hanem úgy hagyja, esetleg dühében kiborít még egy egész üvegyit.

A zene is tud ilyen szerként viselkedni. Ha meghallgatsz egy lassú komolyzenei darabot, egy kellemes dzsessz muzsikát vagy a kedvenc popdalodat - sőt, mert szereted, többször is lejátszod egymás után, ami még zsongítóbban hathat -, nem szűnik meg a kapcsolatot a környezettel, csak kevésbé törődsz vele, mintegy függöny mögé rejtéd. De ha valaki olyan zenét hallgat, amiben hangosan, erőszakosan ütik a ritmust, úgy bódulhat el, mintha alkoholt ivott volna. Megszűnik számára a külvilág. Mindig megriadok, ha autóból ilyen zenét hallok kiszűrődni, mert a sofőr reagáló képessége ettől mérhetően csökken, és késve veszi észre, hogy fékeznie kell. Még erőszakosabbá is válhat, mert azt diktálja neki a ritmus.

A zene tűzhelyként melegít akkor is, ha másokkal együtt hallgatod, és így közös élményetek keletkeznek. Ahogy egyre idősebbek

lesztek, egyes zenék bizonyos emberekhez, helyszínekhez, alkalmakhoz kapcsolódnak. Ezt hallgattuk Évivel, amikor együtt nyaraltunk a Balatonnál... Zoli akkor fogta meg először a kezem... Ez szólt az autóbuszban, amikor végigutaztuk Olaszországot - és így tovább. Ha sok év múltán meghallod a zenét, eszedbe jut az a barát, az a hely, az alkalom, az emlék. A szüleid és a nagyszüleid ezért szeretnek másféle zenéket: az ő emlékeikhez, fiatalságukhoz azok tartoznak.

Minden zenének két arca van: az egyiket bárki láthatja, megismerheti, a másikat azonban csak nekünk mutatja. Mint amikor környezetismeret órán tanulunk általában a kutyákról, hogy tudjuk, miképp mozognak, mivel táplálkoznak, de egészen más megsimogatni a saját kis kedvencünket.

Neked van már tűzhely-zenéd?

HOLLÓS MÁTÉ